

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Večja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2373.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 218. — ŠTEV. 218.

NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 16, 1924. — TOREK, 16. SEPTEMBRA 1924.

VOLUME XXXII. — LETNIK XXXII.

IZJAVE PREDSEDNIŠKIH KANDIDATOV

Predsednika Coolidge-a pozivajo z vseh strani, naj se izreče proti Klanu ter "reši" s tem Indiano. — Politika molka je bila poražena. — Črnci so se pričeli zavzemati za demokrate. — Ustava Združenih držav je baje najvažnejše vprašanje v sedanji volilni kampanji. — Česa vsega ne očitajo La Follettu? — Njegove prilike.

Washington, D. C., 15. septembra. — Republikanci v Indiani so se pričeli oddaljevati od sklepa senatorja Watsona, da je najboljšje vprašanje Klana ignorirati. Pravijo, da bo predsednik Coolidge obveščen, da bo njegovo stališče zagotovilo poraz Ed Jacksona, republikanskega kandidata za mesto governorja in da je edina stvar, katero mora storiti republikanska stranka, če hoče rešiti svoj narodni tiket, izjaviti se odločno proti Klanu.

Poročila iz Indiane pravijo, da je bil izveden na Jacksona pritisk, naj obsodi Klan ter vzame s tem demokratom glavno orožje iz roke. Jackson pa je izjavil, da bi taka njegova izjava ne privedla v njegov tabor republikancev, ki so ga že zapustili radi Klana. To pa bi brez dvoma zrušilo solidni blok, ki ga baje podpira.

Drugi pa izjavljajo, da je edino upanje zanje predsednik, ki je indosiral Jacksona in ki je edini zmožen spraviti črnce nazaj v republikanske vrste.

Črnci so pripravljeni glasovati za dr. McCullougha, demokratičnega governorkega kandidata, in republikanci se boje vsled tega, da bodo glasovali tudi za Davisa.

Ohio je nadaljna država, v kateri imajo demokrate prednost pred republikanci.

Vsled tega položaja je republikanski glavni stan v Ohiju večer objavil, da bo dobil Coolidge v Ohiju večino, sličejo oni, katero je dobil predsednik Harding.

Chicago, Ill., 15. septembra. — Načelnik republikanskega narodnega komiteja, William M. Butler, je v ostrem napadu, katerega je vpriporil na sile, ki podpirajo kandidaturu La Folletta, izjavil, da je postala ustava Združenih držav največje vprašanje v sedanji volilni kampanji.

"Dežela v splošnem, brez ozira na stranke, ima pred seboj vprašanje, ki zahteva pozornost vseh. To vprašanje se glasi, kako rešiti ustavo," je rekel.

"Osnovna vprašanja, ki so delila obe veliki stranki, obstajajo še danes," je nadaljeval, "a pojavilo se je večje vprašanje. To ni več vprašanje deljenega mnenja med obema glavnima strankama. To vprašanje obstoja republike."

"Socialistična tretja stranka, pod vodstvom senatorja La Folletta je vsilila nam vsem doktrino, ki zahteva neposredno akcijo, če hočemo rešiti ustavo. Boj se ne vrši glede metode vlade, temveč glede odprave vlade."

"Socialistična tretja stranka hoče uničiti ustave, odpraviti najvišje sodišče. Od Boga dane pravice vsakega državljanca ne deželo do življenja, prostosti in zasledovanja sreče so zajamčene v ustavi. To je dokument, katerega hoče uničiti La Follette, kajti predlagal je, naj se da kongresu polnomoč, da razveljavi, izpremeni ali modificira postavu."

Washington, D. C., 15. septembra. — Pristaši La Folletta in Wheelerja trdijo še nadalje, da ima tiket La Folletta priliko zmagati pri volitvah.

Senator iz Wisconsin noče sam ničesar izjaviti v tem oziru, pač pa je prepustil svojemu publikacijskemu štabu ugotovilo, da bo njegov tiket lahko zbral potrebnih 266 elektoralnih glasov. Ni po se pojasnilo, od kod bodo prišli ti glasovi.

"Deset milijonov žensk bo glasovalo za La Folletta in Wheelerja prihodnjega novembra," se glasi v ugotovilu, katero je izdal danes glavni stan La Folletta. Ta ugotovilo je podpisala Miss Ethel Emith, tajnica National Women's Trade Union League. Miss Smith je dostavila:

"Vsaki postavi, za katero so naprosile ženske, se je ugovarjalo, češ, da je radikalna, prekućska in boljševiška. Vajen smo prismodarij, katere nam skušajo obesiti isti interesi, ki se boje La Folletta in Wheelerja. Ti interesi bi glasovali proti Washingtonu, Jeffersonu in Lincolnu ter jih označili kot radekarje."

PREDSEDNIK COOLIDGE BO GOVORIL V PHILADELFIJI

Washington, D. C., 15. sept. — Predsednik Coolidge bo dne 25. septembra govoril v Philadelphiji ob priliki 150. letnice prvega kontinentalnega kongresa.

REVOLUCIONARNO GIBANJE V ECUADORJU

Washington, D. C., 15. sept. — Tukajšnji državni department je dobil poročilo, da je izbruhnila v republiki Ecuador revolucija. Podrobnejših poročil še ni.

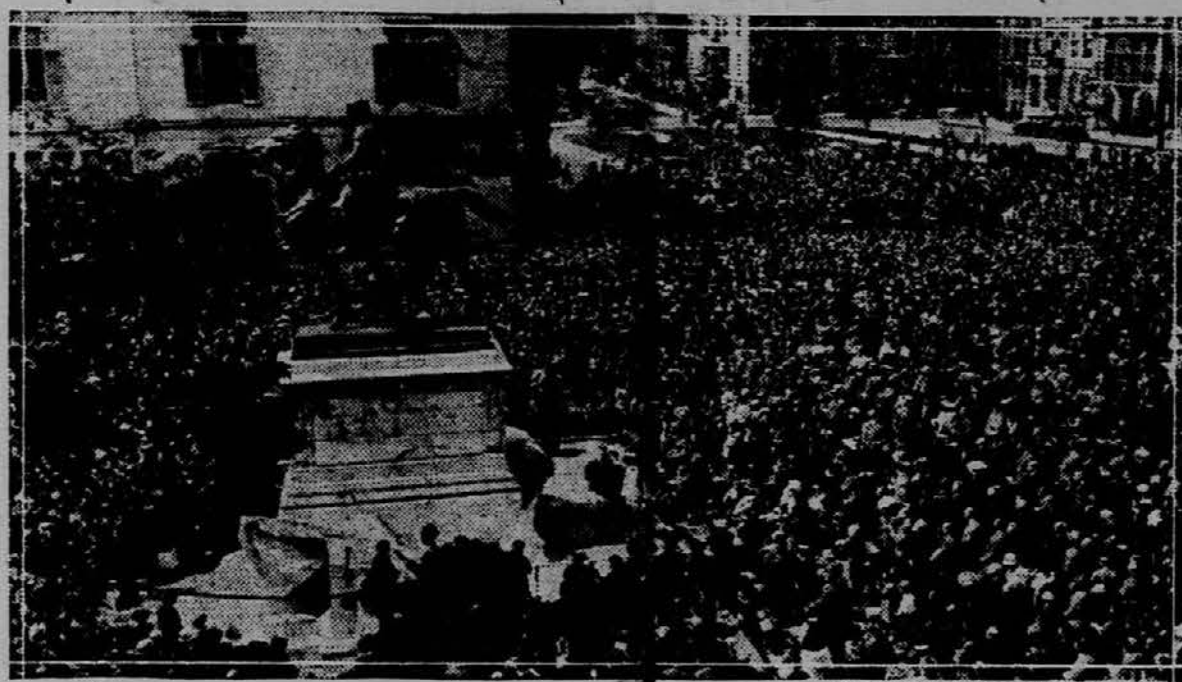
SOVJETSKI POSLANIK ZA MEHIKO

Moskva, Rusija, 15. septembra. — M. Testovski, novo imenovani sovjetski poslanik v Mehiki, je odpotoval na svoje mesto, v spremstvu svojega prvega tajnika ter dveh pomočnikov. Prvi tajnik je Kajkes, prejšnji pomočnik ministra za zunanje zadeve, Čerina.

SVEDROVCI NA DELU

Philadelphia, Pa., 15. sept. — Štirje oboženi banditi so napadli včeraj poslopje Standard Provision Co., razorožili paznika, oplenili blagajno ter odnesli \$2500 v gotovini ter dragulje v vrednosti petih tisoč dolarjev. Pozneje je bil aretiran neki Reiner, ki je bil prijet, da se je udeležil vloma.

RAZKRITJE SPOMENIKA NA ČAST LAFAYETTU

Pred kratkim so razkrili v Baltimore Maryland, spomenik na čast frañeoskemu junaku Lafayetteu. Spomenik je izdelal kipar Andrew O'Connor. Pri razkritju je bil navzoč tudi predsednik Coolidge.

KITAJSKI KABINET JE RESIGNIRAL

Dve skupini čet napredujeta. Železniška proga Peking-Mukden odrezana. W. W. Yen je postal ministriški predsednik.

Washington, D. C., 15. sept. — Zunanji minister Wellington Koo in vsi člani kabineta so danes resignirali.

Tozadevno oficijelno poročilo je dobil danes državni department. Poročilo o resignaciji kitajskega kabineta je poslal Edward Bell, ameriški zastopnik v Pekingu.

Dostavil je, da je predsednik kitajske republike sprejel resignacijo ter imenoval ministriškim predsednikom W. W. Yena, ki je takoj začel sestavljati nov kabinet.

Predsednik Coolidge je danes razpravljal o kitajskem vprašanju z ameriškim poslanikom za Kitajsko, dr. Jacob Gould Shurranom.

Shurran je izjavil, da po njegovem mnenju ne bo sedanja revolucija dolgotrajna. Predsedniku je zagotovil, da so vsi Amerikanci, nahajajoči se na Kitajskem, na varnem.

Šanghaj, Kitajska, 15. sept. — Armade mandžurskega poveljnika Čang Tse Lina prodirajo proti Pekingu ob Peking-Mukden železniški progi. Promet med Pekingom in Mukdenom je prekinjen.

VELIKE DEMONSTRACIJE V PHILADELFIJI

Philadelphia, Pa., 15. sept. — V tukajšnje mesto je dospel italijanski avijatik Antonio Locatelli. Mestni odborniki so mu priredili svečan sprejem.

Pred mestno hišo se je zbrala velikanska ljudska množica, sestojeca večidel iz Italijanov. Nekateri so začeli klicati: Viva Locatelli!

Takoj nato so se oglasili protiklici: Proč z Locatellijem, proč s fašizmom! Temu je sledil splošen pretep. Policija je aretirala osem oseb. Nekaj so jih odvedli v bolnišnico. Locatelli je v zadnjem trenutku skočil v avtomobil ter se odpeljal na varno.

COOLIDGE NA PREDSEDNIŠKI JAHTI "MAYFLOWER"

Washington, D. C., 14. sep. — Predsednik Coolidge je preživel današnji dan na predsedniški janti "Mayflower". To je bila njegova prva vožnja po vodi po preteklih šestih tednih.

Spremljala sta ga Mrs. Coolidge in državni tajnik.

OBRAVNAVA PROTI ŽIVINSKI MATERI

Policija pravi, da je Mrs. Saunders spravila tri otroke s poti. Senzacionalna razkritja glede matere, ki je svojega otroka žvega zakopala.

Lakewood, N. J., 15. sept. — Jutri se bo sestala v Toms River velika porota in javni obtožitelj Jayne je izjavil, da je zadostno dokazov, da se stavi Mrs. Saunders pod obdolžbo poskušenege umora, ker je baje skušala v bližini svojega doma svojega novorojenega otroka živega zakopati v grobu, katerega je izkopala sama.

Jayne je nadalje namignil, da so našli dosti stvari, ki utrjujejo izpoved njenega moža, namreč, da je na opisani način že preje spravila s poti tri svoje novorojenčke.

Predlagalo se je, naj se prične izkopavati krog prejšnjega bivališča družine Saunders in sicer pri Surf City. Pasadena in Forked River. Dvomljivo je, če bodo tozadevna prizadevanja uspešna, kajti dr. Disbow je pojasnil obtožitelju, da so kosti novorojenčka izvanredno mehke in da v zemlji tako hitro strohne, da bi najti kmalu nobenega sledu več.

Mrs. Saunders in njen zadnji otrok, katerega je rešil oče iz pešaka, se nahajata še vedno v bolnici. Otrok je zdrav ter se razvija. Strežnice pravijo, da se mati niti malo ne briga za otroka in da ni niti enkrat vprašala zanj.

Kot znano je Saunders sam obvestil oblasti, nakar se je pričela preiskava.

Slučaj je iz številnih razlogov zanimiv, obenem pa tudi tragičen. Mrs. Saunders je silno moč na ženska. Sekati les ji je bila igrača in kadar je bilo treba posekati drevo, je storila to sama. Vmešavala se je med prepirajoče se moške ter jih ločila, — prava amazonka, ki je lahko vsakega pognala v kozji rog. Bala pa se je zlobnih besed drugih žensk.

Raditega je sklenila uničiti otroka, še predno se je rodil. Ker pa se ji to ni posrečilo, je čakala poroda, ki se je završil brez vsake pomoči, nakar je skušala zagrebati novorojenčka v zemljo.

NAD 5000 OSEB JE OSLEPELO

Kot poroča narodni odbor za preprečevanje slepote, je izgubilo v zadnjem letu v Združenih državah pet tisoč moških, žensk in otrok vid vsled raznih nesreč. Največ jih je oslepele, ker so ne previdno ravnali z raznimi kemikalijami.

SMRTNA NEZGODA POLJSKE PRINCEZINJE

Princesinja Radziwill, vdova poljskega plemenitaša ter rojena Amerikanka, se je smrtno ponesrečila na gori, ko je iskala svoj demantni prstan.

Kineo, Me., 15. septembra. — Le z velikimi težkocami se je poskušila spraviti na varno truplo princesinje Radziwill, prejšnje Miss Helen Simpson iz Chicaga, ki se je smrtno ponesrečila, ko je padla več sto čevljev globoko preko pečine, na severnem obronku Mount Kineo, kjer je iskala dragocen prstan, katerega je izgubila. Njeno truplo je obtičalo sredi poti na nekem drevesu in treba ga je bilo spustiti šeststo čevljev navzdol na obal Moosehead jezera, kjer so truplo položili v čoln ter ga odvedli nazaj v vas.

Princesinja, koje mož je bil poljski princ Ladislav Radziwill in ki je stanovala izza smrti svojega moža v Chicagu, je umrla skoro trenutno, ko je padla po strmici navzdol.

V hotelu, v katerem je bivala, so izjavili, da je bil prstan kaj dragocen in da sta odšla princesinja Radziwill in njen brat na goro, približno dve milj od hotela, da ga najdeta.

Pečina je na dotični točki skoro navpična in padla je približno sto čevljev do mesta, kjer so našli njeno truplo.

Truplo bodo prevedli danes v Boston.

Chicago, Ill., 15. septembra. — Princesinja Radziwill je bila hčerka dr. E. Simpsona, dobro znanka za zdravnika v južnem delu mesta.

Vzgojena je bila na vseučilišču v Chicagu in Vassar, kjer se je seznanila s princem. Tekom vojne je bila bolniška strežnica v Franciji. Ostala je v inozemstvu po končani vojni in pred nekako tremi leti se je poročila s princem Radziwillom v Londonu. Prince je umrl eno leto pozneje.

V PENNSYLVANIJ BODO PO 35 LETIH OBESILI PRVO ŽENSKO

Harrisburg, Pa., 15. septembra. V tednu, ki se začne z 28. oktobrom, bo obesena zamorka Louise Thomas, ker je usmrtila v Philadelphiji nekega moškega. To je po 35. letih prvi slučaj v Pennsylvaniji, da bo ženska obesena. Smrtno sodbo je že potrdil governor Pinehot.

Leta 1889 je bila, v Philadelphiji obesena Sarah J. Whiting.

S POSVETA LIGE NARODOV V ZENEVI

Liga noče amendirati pravil glede preiskave na morju. Zahtevi Anglije za prosto roko v tem oziru se bo ugodilo najbrž z rezervacijami. — Dr. Beneš in tovariši izdelujejo kompromisni načrt. — Anglija ne bo nikomur dovolila vtikati se v njene mornariške zadeve. — Popolna analiza ameriškega načrta.

Ženeva, Švica, 15. septembra. — Nedeljski odmor ni prekinil naporov dr. Beneša, čehoslovaškega ministra za zunanje zadeve, ki je dobil od svojih sodelegatov naročilo, naj se loti naporne naloge sestavljanja osnutka arbitracijskega in varnostnega dogovora.

Ves včerajšnji dan se je dr. Beneš trudil in pomagal mu je mladi Masayrk, ki je bil preje atašej pri češkem poslanstvu v Washingtonu.

Vsi v Ženevi so pričeli kazati znake izmučenja radi naporenega dela zadnjih štirinajstih dni, da se reši največji problem, kar so se jih lotili državniki izza časa, ko je bila v Parizu ustanovljena Liga narodov ter je bil podpisan tozadevni dogovor.

Dr. Beneš je sličen v svoji vztrajnosti Rooseveltu. Vsak dan se posvetuje pozno v noč z različnimi državniki ter skuša spraviti v soglasje nasprotujoča si naziranja.

Danes bodo obnovljeni sestanki podkomiteja, kojega naloga je doseči napredek glede treh velikih problemov, s katerimi se mora pečati zborovanje Lige narodov, namreč arbitracije, varnosti in razoroženja. Problem je, kako spojit vprašanja ter sestaviti dogovor, katerega bi se splošno odobravalo.

En važen uspeh pa je bil vendar dosežen pretekli teden in ta obstaja v sklepu, da ni treba preosnovati prisilne arbitracijske klavzule glede svetovnega razsodišča.

Ramsay MacDonald, angleški ministriški predsednik, je povedal zbornici, da se mu ne zdi ta klavzula natančna in hotel je, naj se jo preišče ter postavi na dnevni red, predno jo bo Anglija sprejela. Nikakih izprememb pa se ne bo uveljavilo v frazeologiji. Cilj bo dosežen, ko se bo dovolilo vsem deželam, vključno Anglijo, staviti rezervacije, ko bo določba podpisana.

Reservacija Anglije se bo glasila, da ne bodo akcije angleškega brodograditelja, zaposlenega pri vzdrževanju svetovnega miru, po naročilu Lige, podrejene pravoreku svetovnega razsodišča.

Z drugimi besedami rečeno ne bo Anglija dovolila, da bi prisilno arbitracijsko sodišče sodilo njeno mornariško postavu, vključno pravico preiskavanja in zaplenjenja na visokem morju.

Konečni cilj sedanjih naporov Lige narodov je okrepiti gibanje, kojega cilj je napraviti iz Lige naodov mogočno enotnost za vzdrževanje miru in med narodne solidarnosti.

Ko se je lotil dr. Beneš dela, da sestavi osnutek dogovora glede arbitracije, varnosti in razoroženja, je bil skoro oficijelno prisiljen posvetiti resno pozornost osnutku dogovora glede varnosti in razoroženja, katerega so sestavili Amerikanci. Važnost, katero so pripisovali vsi delegacije ameriškega dokumentu, je razvidna iz dejstva, da je vključena v dosedanji prvotni načrt podrobna analiza ameriškega načrta, ki je oficijelno znan kot "Shotwell Draft".

NEMŠKI POSLANIK JE ODGO-DIL SVOJO RESIGNACIJO

poslanik dr. Otto Wiedfeldt zopet odgodil svojo resignacijo.

V Berlin bi se imel vrniti ta

Washington, D. C., 15. sept. — mesec, pa bo brez dvoma še do

Danes se je izvedelo, da je nemški Novega leta v Združenih državah.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledele:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$14.60 2000 Din. — \$29.00 5000 Din. — \$72.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in drugo stroške.

Razpisila na zadnje pošte in izplačanje "Poštne izdatke v tuzi".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.90 500 lir \$23.75

300 lir \$14.55 1000 lir \$46.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 500 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in drugo stroške.

Razpisila na zadnje pošte in izplačanje "Poštne izdatke v tuzi".

Na polnizjave, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ

LIR dovoljujemo po možnosti še poseben dopust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, temveč se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej, računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslati denar v tuzi.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V

NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Glede izplačil v amer. dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

21 Cortlandt Street, New York, N. Y.

21 Cortlandt Street, New York, N. Y.

21 Cortlandt Street, New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

SLOVENSKO DAILY

Owned and Published by

News Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
32 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za leto leta velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
In Kanadi	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za letni leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikih.
Dopis, brez podpisa in osebnosti se ne prilepa. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnji bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"

32 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2878

ANGLEŠKI PRINC

V Ameriki se mudi angleški princ. Angleško časopisje, ki je natančno poučeno o vsem, kar se tukaj dogaja, si dela norca iz takozvanih Amerikancev, kateri smatrajo angleškega princa za deveto čudo sveta.

V Angliji (in Anglija je nonarhija) se za princa ne zmenijo dosti.

Toda tukaj pri nas v republiki, kjer na žalost nimamo lordov, vojvod in drugih dostojanstvenikov višnjeve krvi, ljudje tekmujejo med seboj, kdo bo prvi ugledal njegovo kraljevo visočanstvo in kateri mu bo prvi poljubil soln na nogi.

Pri vsem tem princ najbolj trpi, ker se mu brezdvomno gabi to poniževalno klečeplastvo.

Časnikarski poročevalci, ki zasledujejo princa kot lovski psi, so v precejšnji meri odgovorni za oslarije, katere počenja nekateri Amerikanci.

Tako je naprimer neki časnikarski poročevalec zapisal: "Če hoče princ prižgati v vetrovnem vremenu cigareto, snamemo klobuk ter ga drži proti vetru."

To je res nekaj posebnega. Tako "novico" je res treba brzojaviti preko vsega ameriškega kontinenta.

Kaj je pa pravzaprav mislil časnikarski poročevalec? Da bo sezul princ nogavico in se z njo branil vetra, ko bo prižgal cigareto?

Drugi časnikarski poročevalec je pogruntal naslednjo: "Princ se je popraskal po nogi, ko ga je picil komar."

Morebiti se je zdelo poročevalcu, da bi moral princ v slučaju komarjevega pika popraskati svojega konja po hrbtu?

Nadaljni časnikar je sporočil svojemu listu: "Princ je zavihal hlačnico in popravil nogavičjo podvezo."

Kaj bo vzel princ glavnik v roko ter se začel po glavi drgljati, da bo s tem nogavico popravil?

In nekdo je celo zapisal: "Princ se oblači kot ga je volja."

Princ je star trideset let, denarja ima dovolj za potrebo in več kot je potreba, in vsled tega menda ni tako neumen, da bi si dal predpisovati, če bo nosil tako ali tako križaste hlače.

To je samo par vzgledov, s čim hoče časopisje nasiliti javnost, ki je princa lačna in žejna.

Škoda, da ni kak reporter presenetil princa v sami srajci in gatah. Naše takozvane "dame" bi od naslade ponorele.

Angleži se pa ne smejejo samo ameriškega časopisja. Ameriška "visoka" družba uganja in počenja stvari, ki so za kozlat, da se podomače izrazimo.

Zdravnikom in znanstvenikom ni treba hoditi v blazine proučevati duševno bolnih in blaznih.

Na Long Island naj gredo med drhal, ki si je izbrala princa za zlato tele ter pleše krog njega, pozabljajoč Ameriko in njeno dostojanstvo.

Pačijo se, ponižujejo, klečepazuje v nadi in hrepeneju, da bodo doležni magari le pomilovalnega smehljaja z ustnic angleškega princa.

Ti ljudje niso Amerikanci. Ti ljudje so pljuvali na ameriško dostojanstvo.

Niti Angleži niso.

Govori se sicer, da so Angleži brez manir, toda Anglež ni še nikdar tako bedasto bulji svojega gosta kot buljijo nekateri Amerikanci njegovo angleško kraljevsko Visokost.

Za božjo voljo, saj je angleški princ človek, k sreči po božji podobi ustvarjen, ne pa peteronogat bikec, katerega razkazuje komendijant za pet centov v svojem šatoru.

Kaj pa je pravzaprav angleški princ?

Prikupen fant je, kakoršnih je na stotisoče v Ameriki.

In plesati zna. Mogoče nekoliko dostojnejše kot ameriška mladina.

Svojih duševnih zmožnosti še ni pokazal svetu. Ko jih bo pa pokazal, smo lahko uverjeni, da svet ne bo dosti profitiral.

Tega nihče boljše ne ve, kot vedo Angleži.

Ako se bo v Angležih še kdaj pojavila prirojena grabežljivost, in ji bodo hoteli dati duška, ako bodo Angleži še kdaj zahrepenili po tej lepi zemlji, jim ne bo treba pošiljati na ameriško obal nobene armade.

Dva ali tri prince naj pošljejo sem, pa bodo z njimi najbolj sigurno in najcenejše podjarmili celo Ameriko. Vzglej princa iz Walesa je pokazal, da je to resnica.

Iz Jugoslavije.

Narednik Rumpel pred sodiščem.
Smrtna obsodba.

V Zagrebu se je 28. avg. vršila pred vojaškim sodiščem razprava proti naredniku Avgustu Rumpelu, rojenemu leta 1887. v Ljubljani. Rumpel je obtožen, da je dne 25. marca t. l. zvalil v pisarno IV. armijske oblasti svojega prijatelja trgovca Kelkovića iz Zagreba ter ga tamkaj zavratno ustrelil. Obtožnica zahteva na podlagi § 159. srh. kaz. zak. smrtno kazen. Rumpel, ki je pri prejšnjih zasliševanjih svoj zločin priznal, je tekom obravnave popolnoma spremenil svoj zagovor. Izpovedi, ki jih je dal na policiji in ki ga silno obremenjujejo, je preklel. Trdi, da so bile od njega izsiljene z batami in da so mu bile sugerirane, odnosno, da je bil pri svojem prvem zagovoru silno nemiren in raztresen. Tudi glede poznejših izpovedi pri vojaškem avditorju trdi, da niso merodajne. Pri zasliševanju teh izpovedi je Rumpel temperamentno protestiral. Dogodek je opisal tako-le: Kelković je poznal že nad tri leta, to je od časa, ko sta skupno delala v isti pisarni. Bila sta dobra prijatelja, skupaj sta kupčevala in si posojevala denar. Njuno prijateljstvo je trajalo do kritičnega dne, ko je prišel Kelković v njegovo pisarno v IV. armijski oblasti. Rumpel je zahteval od Kelkovića, da mu vrne posojeni denar (2500 Din), ki mu ga je dal popreje v trgovini. Kelković mu ni mogel ali ni hotel vrniti denarja. Obtoženi je denar nujno rabil, ker so tudi njega terjali upniki. Tako mu je bančni uradnik Ivan Jirasek zagrozil, da ga prijavi vojaški oblasti, če mu tekom osmih dni ne vrne dolžnih 800 Din.

"Tega sem se zelo bal", je rekel Rumpel, "ker bi bil kaznovan in lahko bi tudi izgubil čim narednika. Vse to sem razložil Kelkoviću in zahteval od njega denar. Kelković se mi je prišel porogljivo smejati in je rekel: Vi Srbi ste pijavke, 'vureleri' in cigani, tvoji predpostavljani pa so lopovi in ničvredneži. Za tem me je dejansko napadel in segel obenem v žep, kjer je nosil samokres. V tem trenutku sem jaz potegnil svoj revolver in nepremišljeno oddal nanj dva strela. Bil je takoj mrtev." Za vsa ostala dejanja, kako je na primer oblekel Kelkovića plašč, kako je odšel v njegovo trgovino ter si tam napolnil nahrbtnik itd., trdi Rumpel, da je to vse storil v nekaki podzvesti. — Zaslišane so bile nato razne priče, med temi stražnik Savo Aluga, ki je Rumpela aretirал. Izpovedal je, da se Rumpel pri zasliševanju ni pretepal. Ostale priče so izpovedale zelo neugodno za Rumpela, edino uradnik Jirasek je izpovedal, da je Rumpel res pisal grozljivo pismo v zadnji posojenih mu 800 Din. Priča kapetan Migotski je izpovedal, da je bil Rumpel zelo nasilen človek, ki je hotel njega že nekoč ubiti radi denarja. Migotski je namreč Rumplov šef. — Rumplov zagovornik kapetan Protić je izjavil, da obtožene ni normalen in da je bil že pred leti od psihijatrov spoznan za paralizirani. Bil je že tudi radi telesne poškodbe in tatvine parkrat obsojen. Sodišče je odklonilo zagovornikov predlog, da se Rumpel preišče od psihijatrov in je ob 7. uri zvečer razglasilo obsodbo, s katero se Rumpel obsodi radi premišljenega roparskega umora na smrt z ustreljenjem.

Strahota volkov v Bosni.

V okolici Bratunca blizu Srebrenice se zadnje čase pojavljajo ne-

verjetni slučaji. Volčja zverjad se je v bližnjih šumah tako razpasla, da postaja drzna in opasna za vse ljudi in njihova selišča. Pomenili so se slučaj, da so volkovi v tolpah napadli ljudi in živino, na kateri so povzročili posebno veliko škodo. Poročila pravijo, da ne preteče niti teden dni, da ne bi se pripetil slučaj, ko volk napade čredo ter ugrabi kravo, vola, kobilja ali vsaj ovco ali kozlo. Nekateri posestniki so neprestani volčji napadi oskodovali po 25 do 30 tisoč dinarjev. Pred vojno je bila opasnost pred volčjimi tolpami v teh krajih prav takšna kakor danes, toda položaj je bil v toliko bolj, ker so se prirejali javni pogoni na krvolečno zverjad. Takrat se je sešlo celo selo ali več naselbin skupaj. Ljudje so se oborožili s potrebnim orožjem ter uprizarjali lov na volkove in divje svinje, ki so tudi precej številne v teh krajih. Tako je bilo mnogo zverij zatrtih. — V Jelah se je pripetilo sledeče: Družina posestnika Ivana Prodanovića je odšla zjutraj na delo. Kmalu nato so se pred hišo pojavili volkovi, ki so planili na domačo živino, počivaljo v hlevu. Raztrgali so na kose konja ter začeli obdelavati tudi kobiljo. Žival je začela hrzati in vihati. To je čula Prodanovića snaha, ki je stekla domov, da vidi, kaj se godi. Prišedši na dvorišče, se je hotela podati v hlev, toda tu jo je opazil velik volk ter jo popadel za roko. Prestrašena ženska je zamahnila z drugo roko po zverini, nakar je volk popustil ranjeno roko ter popadel zdravo. Zverina je začela mrevariti svojo žrtev na najbrutalnejši način ter jo dodobro izgrizla po hrbtu. Nato jo je odvelika v bližnji potok. Šele od tam so slišali ljudje obupne klice na pomoč ter prihiteli k nesrečnici. Žena je ležala do polovice v vodi ter krvavela iz nestrtehih ran. Preostalo ni nič drugega, kakor da so jo odpeljali v srebreniško državno bolnico, kjer so ji zdravniki nudili prvo pomoč brez posebne nade, da bi mogla okrevati. Ljudje so radi tega dogodka strašno razburjeni in zahtevajo, da se obnovijo pogoni na volkove in istem obsegu, kakor so se vršili pred vojno. Da se pa to izvede, bo treba med ljudstvo razdeliti orožje, katerega sedaj nima.

Pašičeva sestra umrla.

V Zaječaru je umrla sestra bivšega ministrskega predsednika Nikole Pašića, gospa Hristosija Jonović-Jovanović, mati jug. poslanika v Bernu dr. Milutina Jovanovića. Ko se je Pašić vozil na pogreb, ga je v Nišu opazil kralj, ki mu je izrazil svoje sožalje ter ga povabil na političen razgovor, ki je trajal eno uro.

Po desetih letih se je vrnil iz ruskega ujetništva

Dalmatince Mate Škelj. Na potu iz Tobolska v Sibiriji proti domu je sporočil iz Avstrije svojemu župniku, da prihaja iz ujetništva. V pismu navaja Škelj, da je v Tobolsku še vedno več tisoč ujetnikov Hrvatov, Slovencev in Bosancev.

Smrt valed stekline.

Pri sv. Jurju, občina Pregrada v hrvatskem Zagorju, je nedavno stekli pes posestnika Delića ogrizel štiriletno deklico Anđeo Krivnjak. Otrok je bil 28. avgusta prepeljan v zagrebško bolnico, kjer je že naslednjega dne v težkih mukah umrl valed stekline.

Peter Zgaga

V Pittsburghu je govoril te dni neki pridigar o prohibiciji.

Svoj govor je zaključil z besedami:

"Zaenkrat je največji problem Amerike, če naj bo ameriški narod napolnjen ali pa napolnjen."

★

Te dni je neki slovenski list zapisal, da ima nad dvatisoč dvesto naročnikov.

Petdeset naj jih ostane doma, ostalih dvatisoč naj jih pa gre paradirat po Downtownu. Ceste niso bile še nikdar tako prazne ko so bile v tem slučaju.

★

Zaenkrat ima na seji Lige narodov v Ženevi poglavitno besedo češki minister Beneš.

Sestavil je načrt, potem katerega bi se dalo uveljaviti splošen mir na svetu.

Beneš je dober držanik. Vs priznavajo in občudujejo njegove zmožnosti. Nihče ne dvomi, da je Beneš diplomat in pol.

Kljub temu se pa pojavljajo v človeku resni pomisleki, ko čita o Beneševih naporih.

Vse je mogoče na tem svetu, edino to ni mogoče, da bi Slovan ustvaril mir.

Imamo preveč žalostnih vzgledov celo med brati.

★

Za Loebom in Leopoldom so se zaprla vrata joliettske kaznilnice. Pravijo, da za vedno.

Nedvomno bo pa marsikdo izmed nas doživel dan, ko se bosta Leopold in Loeb prepričala, da v Ameriki sodnikova beseda ni odločilna in da se marsikaj drugače zgodi kot sodnik razsodi.

★

V kratkem času sta se ponesečila na Triglavu dva nadebudna slovenska mladenca.

Pred par tedni so tovariši hoteli postaviti na mestu, kjer sta se ponesečila, majhno spominsko ploščo.

Pri tej priliki se je tretji smrtno ponesečil.

Bil je in bo pravilen star slovenski rek, ki se glasi:

"Gora ni nora, ampak tisti je nor, ki leze gor!"

★

Ameriške priseljeniške postave so trde postave. Evropejci jim ne verujejo.

Dosti se jih vkrea na ladje, misleč, da bodo vseno dospeli v Ameriko. Take ponavadi spravijo na Ellis Island in jih ob prvi priliki deportirajo.

Te dni je sklenilo sedem mladih fantov, določenih za deportacijo, za vsako ceno priti na ameriška tla.

S pomola na Ellis Islandu so skočili v morje ter začeli plavati proti obali države New Jersey.

Trije so kmalu omagali in se vrnili. Četrti je priplaval do polovice in utonil.

Trije so s strašnimi napori dospeli na newjerseysko obal, kjer so obležali nezvestni. Izsedili so jih ter jih spravili nazaj na Ellis Island.

Ko bo čital majnar, ki dela po dva dni na teden, in niti za vsakdanji kruh ne zasluži, ali pa je klar, ki se je poslušal ob ognjeni peči, to poročilo, bo najbrž skomignil z rameni ter vzkljnil:

— Škoda takih naporov! Škoda takega hrepeneja po tej zemlji! Jaz sem že do grla sit njenih dobrot!

Grozdje!

Bojaki, ki boste rabili cele kare grozdja to jesen, obrnite se za cene in druge podatke nama, predno naročite od tujcev. Naslovite:

A. J. TERBOVEC

2331 Chestnut St.,

San Francisco, Calif.

Jugoslavanska

Ustanovljena l. 1898

Katol. Jednota

Inkorporirana l. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1808 E. 32nd Street, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 412 — 12th Ave, East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg, 600 Grant Street at Sixth Ave, Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBASNIK, Room 206 Bakewell Bldg, cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIĆ, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4522 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 310 Stevenson Bldg, Puyallup, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Zdravstveni odbor:

VALENTIN PIRC, 780 London Road, N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 353 Park Street, Milwaukee, Wis.
JOSIP STERLE, Pine Bluff, Wyo.
ANTON CELARC, 523 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikaže se uradnih zadev kakor tudi denarne poljkatve naj se pošilja na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošila na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnica spricvala naj se pošila na vrhovnega zdravnika.

Jugoslavanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom na oblihen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Novice iz Slovenije.

Pri svečancstih ustoličenja srbskega patrijarha Dimitrija v Peči

sta zastopala Jugoslovansko novinarsko združenje glavni urednik ljubljanskega "Slovenca" Frane Smodej in Pjer Križanić. Ljubljansko univerzo je pri svečancstih zastopal rektor dr. Kridrić, ki je pri tej priliki dne 24. avgusta posetil tudi prosvetnega ministra našega rojaka dr. Korošca ter se z njim razgovarjal o potrebah ljubljanskega vseučilišča.

Podpora za mariborsko gledališče.

Kakor poročajo, je vlada brže v načelu že sklenila, da se doboli mariborskemu državnemu gledališču za prihodnjo sezono izredna subvencija v znesku 500.000 Din.

Odlikovanje rojaka - zgodovinarja.

Z redom sv. Save 3. vrste je bil odlikovan znani mariborski zgodovinar prof. dr. Fran Kovačič.

Avstrijska himna in Radecky-marš.

V nedeljo 24. avgusta zvečer so v stanovanju nekoga P. v Klavni ulici v Mariboru svirali avstrijsko himno in Radecky-marš. Policija je takoj uvedla preiskavo.

Za vse enaka pravica.

Ljubljanski Narodni Dnevnik piše: Če se spozabi kdaj kak revež, da si prilasti kako zemljo, že pride njegovo ime v policijski list in s tem v druge liste, da izve svet za njegovo revščino in nesrečo. Če pa zagreši kak bogat in nečeden dejanje ali pa celo ogaben zločin, potem se zapišejo v liste samo začetnice njegovega imena, ali pa se sploh vse dejanje pokrije s plaščem molčečnosti. Zakaj to? Ali mar ni pravica za vse enaka? Ali mar mislite, da je revež brez časti? Te dni se po Ljubljani mnogo govori o nečednem in ogabnem zločinu, ki sta ga izvršila dve izprijena sinova bogatih starišev. Zakaj ne javi policija imena obeh

zločincev? Zakaj se v tej stvari molči? Zahtevamo, da konča policija s svojo obzirnostjo, ker enaka pravica za vse. Pozivljamo kolega "Slovenca", ki je glasilo vladne stranke, da tudi on povzdigne svoj glas, ali pa naj nikdar več ne govori o korupciji ali slišenem.

Težka nezgoda.

Marija Stare, žena posestnika v Spodnjem Berniku, občina Cerklje, je s srojem mlátila oves. Med delom je zšla z desno roko v stroj. Roka ji je bila popolnoma odtrgana in so težko ranjeno Staretovo prepeljali v bolnico.

Tatvine v Ljubljani.

Pri regulacijskih delih ob Ljubljani na Bregu je bila ukradena platnena plahta, vredna 1000 Din, lasti stavbenega vodstva za osuševanje Barja. Storilec dosedaj neznan.

Kleparski vajence Bogel je prijavil na policijo, da mu je 23. avg. neznan uzumovč odpeljal izpred neke hiše v Prečni ulici kolo, vredno 2500 Din, ki je last kleparskega mojstra Jerančiča.

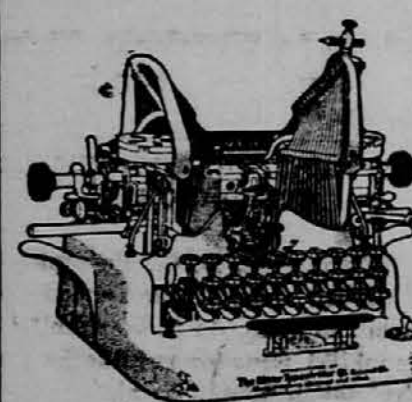
Brezposelni čevljarski pomočnik Franc Ahačič je izvalil ob šivilje Marije Kovač pod pretvezo, da ji naredi par lakstih čevljev, znesek 100 Din kot naplačilo. Naslednjega dne je neznanokam pobegnil. Zapustil je v Ljubljani še drugo žalujočo upnico. Nežno R., pri kateri je bil na hrani in stanovanju. Ostal ji je 330 Din dolžan.

Ureditev državnih trtnic.

Poljedelsko ministrstvo je odobrilo kredit v znesku 250.000 Din za ureditev državnih trtnic v mariborski, ljubljanski, osješki, mostarski in tuzlanski oblasti.

Inženjerski izpit

je napravil na tehniki v Zagrebu Al. Ferluga iz Rojana pri Trstu.

Posebna ponudba našim čitateljem!

Prenovljeni pisalni stroj "OLIVER" \$20.00

5 strečico za slovenske črke, č, š, ž — \$25.00

"OLIVER" PISALNI STROJI SO ZNANI NAJBOLJ TRPEŽNI

Pisati na pisalni stroj ni nikaka umetnost. Takoj lahko vsak piše. Hitrost pisanja dobite s vajo.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

32 Cortlandt Street

New York, N. Y.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.)

VAŽNE PODROBNOSTI GLEDE POTOVANJA V AMERIKO.

Mnogi vprašujejo, da-li priseljence si mora priskrbeti potni list od svoje vlade, predno se obrne na ameriški konzulat za priseljeniško vizo. Res je temu tako, kajti konzul zahteva od prosilca, da pokaže potni list (passport) svoje vlade. Viza na potnem listu ni sicer več potrebna za priseljence, kajti ameriška priseljeniška oblast zahteva od priseljenca le priseljeniško vizo, izdano od ameriškega konzula. Pač pa ameriški konzul zahteva potni list kot dokument, ki naj se priloži prošnji za priseljeniško vizo. Na potnem listu konzul brez nadaljnjih priložb zaznamuje, da je izdal dotičniku priseljeniško vizo.

Treba torej najprej priskrbeti si potni list od svoje vlade in potem napraviti prošnjo na ameriški konzulat za izdajo priseljeniške vize.

Kdo je nastanjen v Združenih državah in si od ameriške priseljeniške oblasti priskrbi dovoljenje (permit) za povratek v Zdr. države ne potrebuje ob svojem povratku nobenih drugih dokumentov kot ta-le permit. Ni treba imeti potnega lista, viziranega od ameriškega konzulata. Za povratek v Ameriko zadostuje "permit" in ameriške oblasti drugega ne zahtevajo. Pa pa navadno zahtevajo inozemske vlade od takega potnika, da si priskrbi njihov potni list za prihod v stari kraj in odhori iz istega. Ali ameriške oblasti se ta stvar ne tiče in za to se tudi ne zahteva, da bodi ta potni list viziran od ameriškega konzula.

Kdor torej odpotuje v Jugoslavijo na začasn obisk, naj za-

prosi generalnega priseljeniškega komisarja v Washingtonu za "permit", od jugoslovanskega konzula pa naj si priskrbi tak potni list, ki naj velja toliko za pot tja kot za pot nazaj. Ni treba, da se potnik v starem kraju poda s "permitom" na ameriški konzulat in zahteva viziranje svojega potnega lista. Za odhod iz Jugoslavije mu zadostuje njegov jugoslovanski potni list, za prihod v Ameriko pa zadostuje njegov "permit" in ničesar drugega.

Mnogo se tudi vprašuje, da-li je še vedno treba poslati bodočim sorodniškim priseljenjem onih za priseljenih izjav (affidavit), s katerimi ameriški sorodniki ali prijatelji jamči za vzdrževanje bodočega priseljenca. Ker mora ameriški državljani sam vložiti posebno prošnjo, da se njegovemu sorodniku prizna pravice, da dobi priseljeniško vizo izven kvote oziroma da se mu prizna kvota v okviru kvote. "Affidavit" je sam ob sebi vključen v ono prošnjo. Kar pa se tiče priseljenec, ki ni so izvezit iz kvote niti nimajo pravice do prednosti v okviru kvote, se je že ponovno poudarjalo, da "affidavit" sploh ni predpisan. Pač pa je priporočljivo, da se bodočemu priseljenju pošlje tak affidavit, ker se s tem dokazuje, da ima sorodnika ali prijatelja v Ameriki in da ni upravičen dvom, da bi mogel pasti na breme javne dobrotelosti. Kakor se poroča, je najboljši imeti tri prepise takega "affidavit", enega za konzula, enega za parobrodarsko družbo (ako ga ta zahteva) in enega za priseljeniško oblast v Ameriki.

KONGRESNE VOLITVE.

V prvem torku po prvem pondeljku meseca novembra, t. j. dne 4. novembra, se ne bodo vršile le volitve za predsednika in podpredsednika Združenih držav, marveč bodo volile istočasno izbrali novi kongres ali pravzaprav večji del kongresa.

Kongres Združenih držav, ki je federalna zakonodajna oblast, obstaja iz dveh skupin ali zbornic: poslanske zbornice (House of Representatives) in senata. Člani poslanske zbornice so izvoljeni na dve leti, senatorji pa na šest let; vsaki dve leti se izvoli nova tretina senatorjev. Zato bodo volile letos oddali svoj glas za vse poslance in za tretino senatorjev.

Čudna pojava ameriških volitev je ta, da se izvoli nova zbornica, ko je stara še vedno v veljavi. V Evropi treba poprej razpustiti star parlament, predno se smejo razpisati nove volitve. V Ameriki pa ostane stari kongres v veljavi do 4. marca prihodnjega leta, do čim se volitve za novi kongres vršijo štiri mesece poprej. Stari član kongresa, ki propade na novembarskih volitvah, ostane še član kongresa do prihodnjega 4. marca. Takega poraženega parlamentarca krstijo Amerikanci s slikovitim nadimkom "Lame duck" (hroma raca).

House of Representatives obstoji iz 435 članov in senat iz 96. Prvo zbornico imenujejo tudi "spodnjo hišo" (Lower House) in drugo "zgornjo hišo" (Upper House). V poslanski zbornici je narod vsake države zastopan po razmerju prebivalstva; zato ima država New York neizmerno več zastopnikov v poslanski zbornici kot kaka mala država, n. pr. Maryland. V senatu pa ima vsaka država enako moč brez ozira na svojo površino ali prebivalstvo, kajti vsaka država ima po dva senatorja. Da je temu tako, se da razlagati iz zgodovine Združenih držav; brez tega kompromisa ne bi bilo mogoče ustvariti zvezne konstitucije od leta 1787, kajti male države so zahtevale enakopravnost.

Število članov poslanske zbornice se potom kongresa določa vsaki deset let, potem ko se doma izid ljudskega štetja. Pribli-

no prihaja po en poslanec na vsaki 220.000 prebivalcev, ali vsaka država je upravičena do vsaj enega poslanca, tudi če nima toliko prebivalcev.

Člani poslanske zbornice se volijo vsako drugo leto, in sicer v sodih letih, 1924, 1926, 1928 itd. Vsaka štiri leta se torej kongresne volitve vršijo istočasno s predsedniškimi volitvami, kot na pr. letos. Volitve, kakor rečeno, se obdržujejo v vsaki državi v torku po prvem pondeljku meseca novembra, t. j. na Election Day. Edina izjema je država Maine, kjer se kongresne volitve vršijo drugega pondeljka meseca septembra. Ako se vložijo ugovori proti izvolitvi, zbornica sama določi, kdo je bil pravilno izvoljen, potem ko je eden izmed treh zborničnih volitvenih odsekov preiskal vse zadeve.

Poslanec (representative) mora biti državljani Združenih držav vsaj tekom zadnjih sedem let; star mora biti vsaj 25 let in njegovo redno bivališče mora biti v državi, ki jo zastopa. On ne sme biti istočasno uradnik federalne vlade. Njegova plača znaša \$7500 na leto in plačujejo se mu potni stroški od doma do Washingtona in nazaj v razmerju 20 centov za vsako miljo. Dobiva tudi neko svoto za plačo svojega tajnika, pisarniške stroške in druge manjše stroške. Pred volitvami vsaka stranka si izbere svojega kandidata; imenovanje (nomination) kandidatov se vrši potom primarnih volitev, pri katerih volile izbirajo med raznimi kandidati, ali pa, kjer ni primarnih volitev, s tem, da strankina konvencija določi volilnega okraja postavljene kandidate.

Število senatorjev se ne ravna po prebivalstvu; kajti najmanjša država ima enako zastopstvo v senatu kot največja. Država New York z 11 milijoni prebivalstva ima po enega senatorja za vsakih 5.500.000 prebivalcev. Država Nevada, ki ima le 77.407 prebivalcev, ima po enega senatorja za vsakih 38.704 prebivalcev. Začetkom niso bili senatorji izvoljeni potom direktnega glasovanja, marveč izbral jih je parlament (legislature) vsake posamezne države.

ZASTONJ DOBRA KRTAČA ZA OBLEKO ALI TRIPRAVEN ALI DOBRA KRTAČA ZA LASE ZASTONJ
za 80 labelnov za 40 labelnov za 50 labelnov

Star in Magnolia Mleka

Vsak dom potrebuje krtičke za obleko, krtičke za lase ter skupino svečnikov kot jih vidite tukaj naslikane. Ti predmeti so najfiniješe kakovosti ter vam bodo najbolje služili. Ta in druga dragocena darila lahko dobite s tem, da hranite labelne naših vrst kondenzirane mleka. Naše vrste so najboljše, in naša darila vam dajo največjo vrednost za vaš denar.

POSEBNA PONUDBA Če želite izpolniti kupon v tem oglašju ter ga odeslati v bližnjo premijsko trgovino kot je označena spodaj, ali ga pa pošljite nam, in dobili boste ilustriran seznam in Posedno Premijsko Karto, ki je vredna 10 brezplačnih labelnov. Sprejme se samo ena taka Premijska Karta od odjemalca s 40 ali več labelni. Vsaka naša Premijska trgovina bo sprejela to Karto zaeno z nekaterimi ali vsemi vašimi labelni s teh kan. Če ni v vašem mestu nobene trgovine, kjer bi zamenjali te labelne, pošljite Borden Premium Company, 44 Hudson Street, New York City zbirati številko darila označenega v ilustriranem Premijskem Seznamu, in mi vam bomo poslali brezplačno.

PREMIJSKE TRGOVINE

NEW YORK CITY, N. Y.
44 Hudson Street
near Duane Street
434 West 42nd Street
near Ninth Avenue
1427 Third Avenue
near 80th Street
61 East 125th Street
near Madison Avenue

BRONX, N. Y.
578 Courtlandt Avenue
near 150th Street
BROOKLYN, N. Y.
570 Atlantic Avenue
near 4th Avenue
2 Summer Avenue
near Broadway

LONG ISLAND CITY
44 Jackson Avenue
near 4th Street
JERSEY CITY, N. J.
350 Grove Street
near Newark Ave.
584 Summit Avenue
near Newark Avenue

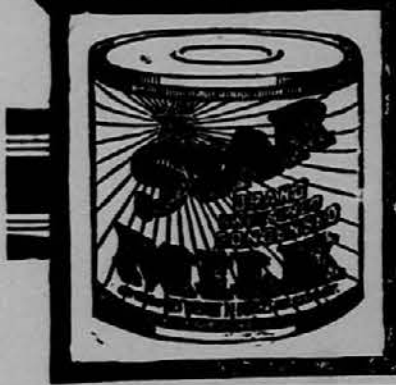
KUPON

Borden's Premium Co., Inc.
44 Hudson Street, N. Y. C.

Sept. 16, 1924

Ta kupon mora biti zamenjan tekom petnajstih dni izda zbiranje dne za Posedno Premijsko Karto.

IME No. 1
NASLOV (Slovenian)

Pred predsedniškimi volitvami.

Ig. M., Hoboken, N. J.

Leta 1913 pa je bila sprejeta sprememba (amendment) h konstituciji, ki je uvedla direktne volitve za senatorje.

Senator mora biti vsaj 30 let star, mora biti državljani Združenih držav vsaj tekom zadnjih 9 let in stanovati v državi, ki naj jo zastopa. Senator je izvoljen za dobo šest let. Vsako drugo leto se izvoli tretina senata. Letos bodo torej volitve le za 32 novih senatorjev.

Kongres se shaja vsako leto v prvem ponedeljku meseca decembra. To pa ne pomenja, da se kongres, izvoljen v novembru 1924, snide v decembru 1924. Novi kongres, ki bo letos izvoljen, stopi v veljavo še le 4. marca 1925 in se snide za svoje prvo "dolgo" zasedanje šele v prvem pondeljku meseca decembra leta 1925. Predsednik pa ima pravico sklicati novi kongres v izvanredno zasedanje še poprej. Prvo redno zasedanje kongresa traja toliko dolgo, dokler se reši ves dnevni red. Navadno se zaključijo v prihodnji spomlad ali v ranem poletju. Imeti pa smo že slučaj, da je zasedanje kongresa trajalo od decembra do prihodnjega oktobra. Drugo redno zasedanje prihodnjega kongresa začne v prvem pondeljku meseca decembra leta 1926 in bo trajalo do prihodnjega 4. marca. Tedaj nastopi kongres, ki bo izvoljen leta 1926.

Vsaka zbornica kongresa ima svojega predsednika in svoj pravilnik. Podpredsednik Združenih držav je istočasno predsednik senata; on sme glasovati le v slučaju enakosti glasov. V slučaju njegove odsotnosti pa si senat sam izbere enega izmed svojih sredin za predsedovatelja. Predsednik poslanske zbornice (House) se imenuje Speaker. Njega izbere večinska stranka v tajni klubovski seji (caucus) in zbornica potrdi izvolitev.

Obe sedanjji večji stranki sta od leta 1885 naprej znani kot demokrati in republikanci. Poprej so bile politične stranke drugačne. Od tedaj je bilo 35 kongresnih volitev. 26-krat so republikanci imeli večino v senatu in 23-krat v poslanski zbornici. Demokrati so imeli večino v senatu 8-krat in v poslanski zbornici 12-krat. Po neki volitvi število republikancev in demokratov v senatu je bilo enako. Šestkrat se je zgodilo, da je bil senat "republikanski" in poslanska zbornica istočasno "demokratska"; trikrat je bila to razmerje narobe.

V Milwaukee je napadel gen. Dawes La Folletteovo platformo, kot jo je napadel predsednik Coolidge pred tednom dni. Posvetil je vso svojo pozornost La Folletteovemu predlogu, naj se omeji moč sodišč. Dolgi ga in predstavlja kot sovražnika ustave, da je sposoben, če tudi s silo prevreči ustavo, kot nevarnega voditelja progresivcev, za katerim se skriva brezdvomno mnogo laži.

Imenoval ga je demagoga, ki se hoče povzpeti s pomočjo socializma in rdeče zastave do najvišje avtoritete v državi.

Toda gen. Dawes ni dosti napredoval. Brezdvomno si je napravil več demagoštva na svoj hrbet, ko je omenil rdečo zastavo in poskušane revolucije ter zahrbtnost, kar se mu lahko dokaže.

Naj gre v La Folletteovo okrajje ter naj napada njegove obljube pred farmarji. Ali misli, da La Follette, ne ve, kaj farmar potrebuje, ker ga že toliko časa zastopa? Ali misli, da farmar ne pozna La Follettea, da on izpolni, kar obljubi in da se mu lahko zaupa? Malo je mož, ki bi se borili s toliko vneto za tisti sloj, ki proizvede in pomaga k prosperiteti ameriškega prebivalstva, kot La Follette.

La Follette je obljubil, da se železnice poddržijo, preuredbo monopolov, osemurni delavnik, revidiranje železniških postav, reviranje cen, višji davek na bogataše in naseljevanje na zahodu.

To se sliši tako lepo za kmeta, da bo čisto zadovoljen, ker ve, ako La Follette zmaga, da bo to tudi dobil.

Republikanci so se pa izkazali figa moške v zadnjih časih, posebnoma napram kmetu. Kmeta je pšenica stala \$1.50 bušelj, a prodati jo je moral za 85c.

Ali misli gen. Dawes, da je farmar danes še toliko zaslepljen, da bi ne poznal svojega stališča? Danes gen. Dawes ne more več reči farmarju: Ti si sam svoj gošpodar, imaš svojo hišo in spadaš v drugi razred, kot delavec, ki mora stanovati v hiši in je odvisen, kdaj ga gošpodar vrže iz hiše.

Ne, gen. Dawes. Farmar danes dobro ve, da so vaše besede samo trik in vaba za glasove.

Farmar danes ve, da je on prav

tako, kot delavec, odvisen od svojega dela, on ve, da se morata boriti oba skupno proti kapitalističnim vrstam. On dobro ve, ako se ne bo boril skupno z delavcem, da je njegova izguba popolna, da bo ostal še zaprejel predmet izkoriščanja.

Ameriške filmske družbe.

V Ameriki predstavljajo vsako leto približno 600 filmov, a le nekoliko polovica ali še manj je uspešna. Adolf Zukor, eden ameriških filmskih kraljev, polaga prav posebno važnost za to, da se bo v splošnem še zelo mladi filmski industriji posrečilo vzgojiti generacijo izvanredno spodobnih strokovnjakov.

Sedaj razvijamo po celi državi, — je rekel, — prvovrstne strokovnjake. Razvijamo jih tukaj v lastni deželi, ne da bi jih importirali od zunaj. To ima v večji ali manjši meri za posledico, da se prepreči trošenja in izjalovljenja. Danes vemo natančno, vnaprej, koliko bo stal film. Preje tega nismo vedeli. Še bolj važna pa je, da boljše poznamo okus občinstva, ki obiskuje filmska gledišča. Ustvarili smo neke vrste sporočilni urad, ki nas obvesti potom lastnikom gledišč, po celi deželi ob predstavi tega ali onega filma, če ugaja občinstvu ali ne.

Na ta način iznajdemo svoje napake ter se jim skušamo ob drugi priliki izogniti.

Ne mislim, da bi bilo mogoče popolno monopoliziranje filmov. Lahko najamemo vse zvezde, avtorje, in ravnatelje, ki so sedaj na razpolago, a vseh filmov vendar ne moremo izdelati. Drugim družbam bi bilo vedno na razpolago nove zvezde, novi avtorji in novi ravnatelji. Četudi bi kontrolirali večino gledišč ter proizvedli zadostno število slik, bi s tem še ne bila odpravljena konkurenca. Občinstvo hoče vedno ohraniti zase odločitev, kateri film mu ugaja in kateri ne.

Povsem nemogoče je napraviti uspeh iz vsakega filma. V glediščih, katera kontroliramo mi, proizvajamo tudi filme drugih družb in istotako razkazujejo naše filme v drugih glediščih. Velika

filmska družba mora imeti brez-pogojno število gledišč, da obvladuje določen trg za svoje lastne proizvode.

Gledišča so takorekoč naše izločbe, a filmi morajo biti dobri, da se jih proizvaja tudi v drugih glediščih, kajti drugače bi doživele polomije ter denarne izgube.

Loew računa stroške dobrega filma v zadnjem letu na \$150.000 do \$200.000. Posebno dragi filmi po stanejo kar milijon dolarjev. Pri teh številkah so všteti režijski stroški.

Taki stroški zahtevajo dobro poslušajo organizacijo in pomankanje take je dovedlo dve veliki družbi do združitve. Loew je mnenja, da se dobi v teku pol leta nazaj 50 odstotkov stroškov, v nadaljni polovici tega 80 odstotkov, dočim potrebujejo nekatere družbe cele dve leti, da dobijo nazaj denar, katerega so izdale.

Najbolj uspešni proizvajalci filmov so oni, ki so že rešili upravne probleme, še pedno so utaknili svoj denar v kak film.

V splošnem pa se je v teku zadnjih par let skrhilo število filmov gledišč v deželi. Pred par letih jih je bilo nekako 18.000, a sedaj jih je le še 14.000. To je večinoma po-

sledica tega, ker se gradi velika gledišča, ki nadomeščajo tri ali štiri mala.

Takoj po koncu vojne so pričeli graditi velikanska gledišča, posvečena izključno filmom.

Smrtna kosa.

Umrl je v Avberu pri Sežani 72-letni posestnik Mihael Grmek, oče fašistovskega župana v tej občini, Avgusta Grmeka.

Premestitev fašistovskega priganjača.

Poročnik fašistovske milice Kallin, doma s Proseka pri Trstu, premeščen v Senožeče, kjer bo vršil svojo službo na meji.

Med vozom in zidom.

V tržiskem starem mestu se je zgodila te dni težka nesreča. Komaj 18-letni voznik Ivan Svab, doma z Vrdele je hotel prepeljati dobro naložen voz skozi tesno ulico Sporecavilla. Par metrov je šlo srečno, potem pa je voz s konji zavozil v stran in revež voznik je prišel med voz in zid. Ker je zadobil resne notranje poškodbe, so ga prepeljali v bolnišnico na zdravljenje.

ZA GOSPODINJE

Pite ISABELLE KAY

Slovenska gospodinja v Ameriki vedno z veseljem sprejema naveste, a pomočjo katerih zamore boljše vršiti svoje dolžnosti kot gospodinja in mati. Na tem mestu bomo vsak teden objavili članek, ki bo zanimal vsako dobro gospodinjico.

NAVODILA št. 19.

Kuharski recept.

Juhe s smetano so izvrstno sredstvo, da se doda tako zelenjavno kot mleko vsakdanji dieti ter so tako redilne, da tvorijo lahko s kruhom in surovim maslom glavno jed za pripravo lunč ali priprosto večerjo. Servira se jih tudi lahko v čajnikih za krepko juho ter se jih potrese s fino razsekanim peteršiljem. Naslednji recept bo zadosten za šest velikih porcij. Ta recept je tako dober, da se ga stalno poslužujejo stotine hišnih gospodinj.

JUHA S SMETANO

2 čaši razsekanje zelenjave
2 čaši vode od zelenjave
2 veliki žlici surovega masla
1/2 čajne žlice popra
in malo bay leafa
2 čaši evaporiranega mleka
2 veliki žlici soli
1 čajna žlica sok
1 velika žlica razsekanje čebule

Stopite mast v posodi, dodajte čebulo ter pražite počasi pet minut; dodajte moko ter mešajte stalno, dokler se zmes ne zgosti. Dodajte zelenjavo in začimbi ter zbijte vse skupaj s tepežnikom za jajca. Pene, ki se pojavijo na ta način, preprečujemo stvorenje kože na vrhu smetanskih ali mlečnih juh. Servirajte takoj s praženim kruhom ali crackersi.

Kuhinjska navodila.

Kadar pečete pogache s surovim maslom, se morate poslužiti zmernih vročin v peči. Pogache brez surovega masla potrebujejo hitre in vroče peči. Kadar pečete pogache, je treba peč hitro segreti pri zmerni temperaturi. Če se uporabi molasses v pogachah, bodo hitreje spečene.

Da preprečite izgubo barve, kadar lupite jabolka, se poslužite srebrnega noža.

Takoj potem, ko stisnete citrono ali oranžo, očistite pripravlo. To vam bo prihranilo dosti nepojasnih sitnosti.

Cunjo za umivanje posode je treba izprati v razredčeni vroči vodi in sode ter jo nato izmiti v vroči vodi, po vsakem umivanju.

Jagodni punč osladite z grozdnim sokom, sokom limone in čajem.

Kadar spravljate rubarj v steklenice, se poslužite vedno enake teže sladkorja in malo vode. Rubarj se lahko spravi v posodo tudi nekuhan in neoslajen.

Domača sredstva.

Bela svilna in satin se bosta boljše držala, če ju zavijete v temnomoder papir, kajti to bo preprečilo, da postane blago rmenno.

Mi priporočamo naslednje izdelke:

Bordenovo Evaporirano Mleko je polno bogatega kraljeva mleka, kateremu je bila odvzeta voda. Napravi najokusnejše jedila, pri katerih je mleko potrebno. Vaš grocer rad prodaja Bordenovo, kajti Bordenovo predstavlja kakovost, in ve, da hočete najboljšo za svoj denar.

Nesite kupon Star & Magnolia oglasa, natisnjene v našem listu v premijsko prodajalno, navedeno v oglasu. Dali vam bodo certifikat, veljaven za deset labelnov in ilustriran seznam daril, ki vam bo poredal vse o koristnih darilih, katere lahko dobite s tem, da hranite labelne teh vrst kondenziranega mleka

MORSKI JASTREB.

Spisal Rafael Sabatini. — Za G. N. priredil G. P.

69

(Nadaljevanje.)

— Ne žali Alaha, — je vzkliknil. — Privedel si jo na krov na tajnem, iz strahu, da bi njena navzočnost ne razkrila tvojih pravih namenov.

— Naj je bil tvoj namen tak ali tak, — se je oglašil Marzak, — a to ni bila naloga, ki ti je bila poverjena, da zalotiš špansko galero.

— To mislim jaz sam, — sinko moj, — je pritrtil Asad. — Ali mi hočeš povedati brez nadaljnjih laži, kakšen je bil tvoj namen? — je vprašal.

— Ali nisi sam razkril tega namena, ko si našel, kaj sem storil? — je vprašal Sakr-el-Bar. — Meni se zdi, da lažje vprašam tebe za informacije. Sklenil sem jo spraviti na tajnem na krov ker sem se bal, da bodo moji sovražniki domnevali to, kar domnevaš ti sedaj, ne glede na zasluge, katere sem si steke v večjo slavo Islama.

— Moj resnični cilj, — je nadaljeval, — je bil izkreirati jo kje ob obali Francije, odkoder bi se lahko vrnila v svojo lastno deželo, med svoj lastni narod. Ko bi enkrat opravil to, bi se lotil španske galere in pripravljen sem, da bi bil uspešen.

— Pri pogovih šejetana, — je zalajal Marzak, — on je pravi oče laži. Ali mi moreš pojasniti, zakaj bi se rad iznebil ženske, s katero si se poročil?

— Res je, — je dostavil Asad. — Ali moreš pojasniti to?

— Slišal boš resnico, — je rekel Sakr-el-Bar.

— Hvala Alahu, — je pripomnil Marzak zaničljivo.

— Hočem vama pojasniti celo stvar, — je nadaljeval korzar. — Pred leti sem ljubil v Angliji to žensko ter se hotel poročiti z njo. Zlobni jeziki in okoliščine pa so me porazile in ni se hotela poročiti z menoj. Očel sem, s sovraštvom do nje v svojem sreč. V pretekli noči pa sem spoznal, da je moja ljubezen do nje še vedno živa. Ker sem jo ljubil, sem storil, kar sem storil.

Prenehal je in po kratkem molku se je Asad zaničljivo zametal.

— Kateri možki je kazal svojo ljubezen do ženske s tem, da bi se je skušal iznebiti? — je vprašal.

— Rekel sem ti vnaprej, da bo to zvenelo nevrjetno v tvojih ušesih, — je rekel Sakr-el-Bar.

— Ali ni jasno, oče moj, da je bila ta njegova poroka nič drugega kot pretveza? — je rekel Marzak.

— Jasno kot luč dneva, — je odvrnil Asad. — Poroka s to žensko je pomenjala smešenje prorokove postave. Njegov izključni namen je bil potisniti mene na stran ter postaviti žensko izven moje doseg. Znal je izkoristiti mojo vernost.

Nato se je obrnil proti Vigittellu ter rekel:

— Ukaži svojim ljudem, naj vklenijo tega izdajaleca.

— Samo nebo te je dovedlo do modrega sklepa, — je vzkliknil Marzak z radostnim glasom. Bil pa je edini v zboru navzočih, kojega glas je zvenel radostno.

— Ta sklep bo najbrž povedel vaju oba v nebesa, — je rekel Sakr-el-Bar, neustrašen. V trenutku je storil svoj sklep.

— Stoj, — je rekel Vigittellu ter dvignil svojo roko, čeprav se Vigittello ni še premaknil z mesta. Nato pa je stopil tik poleg Asada.

— Ne misli, Asad, — je rekel, — da se bom podvrnil kot se podvrže kamela brenemu. Dobro premisli, svojo pozicijo. Če dvignem svoj glas ter pokličem svoje morske jastrebe, je edinole Alahu samemu znano, kolikor jih bo stalo, da se pokore tebi. Ali hočeš to preizkusiti? — je vprašal in izraz njegovega obraza je bil slovesen.

a neustrašen, kot obraz človeka, ki ni niti v najmanjšem dvomu glede izida.

Oči Asada so žarele in njegovo lice je pokrila mrtvaška bledica.

— Ti podli izdajalec... — je prišel.

— Ne, ne, — je rekel Sakr-el-Bar. — Če bi bil izdajalec, bi že davno izvršil izdajstvo, ker vem, da bi bilo v slučaju razdelitve sile pretežno število ljudi na moji strani. Naj ti dokazuje moj molk moja lojalnost. Asad. Razmišljaj o mojem obnašanju ter ne pusti, da bi te obvladal Marzak v svojem nizkotnem sovraštvu do mene.

— Ne poslušaj ga, oče, — je vzkliknil Marzak.

— Mir, — je zarenčal Asad.

Zavladal je molk, ko je stal paša zamišljeno na mestu, si gladil brado ter zrl sedaj na Sakr-el-Bara, sedaj na Rozamundo. Pretihaval je to, kar mu je rekel Sakr-el-Bar. Spoznal je, da bi bil mogoče poražen, če bi provociral tako merjenje moči.

Če bi zmagal Sakr-el-Bar, bi zmagal ne le na krovu galere, temveč tudi v Alžiru in Asad bi bil strl v prah, iz katerega bi se nikdar več ne mogel dvigniti. Riziko je bil vsled tega prevelik.

Zopet se je ozrl na Sakr-el-Bara in njegov pogled je bil mrk in sovražen.

— Razmišljaj bom o tvojih besedah, — je objavil z negotovim glasom. — Nočem biti krivičnik ter se ne pustim voditi le od zunanjosti.

Osemnajsto poglavje.

ŠAHMAT

Vsi navzoči so zrl radovedno na Rozamundo in Sakr-el-Bara, ki sta po odhodu paše molče zrla drug na drugega. Celo galerski suznji, predramljeni iz toposti, so stezali svoje vratove in v očeh se jim je pojavil pritažen blešč.

Skrainjo nasprotujoča si so bila čustva, ki so navdajala Sakr-el-Bara, ko je zrl na Rozamundo. Spoznal je, da bi je v nobenem slučaju ne mogel dolgo skrivati. Enajst brezkončnih ur je preživela v zadobnem in ozkem zavoju, s katerim jo je hotel le spraviti na krov galere. Z vsako uro je naraščal v njem nemir vspricho dejstva, da je ni mogel spraviti iz zavojja, ker je bil Asad na krovu. Kljub temu pa ni mogel najti nobene poti, kako oprostiti jo, čeprav bi prišla njena navzočnost na dan, ko bi dosegla skrajne meje svoje ustrajnosti. To oproščanje, ki je stajalo njemu toliko ungank, je izvedel Marzak s svojo zlobnostjo in svojim sovraštvom. V nevarnem položaju, v katerem se je nahajal, pa je vendar tičala troha uteh. Rozamunda in on sta postala tovariša v nesreči ter delila sedaj skupno nevarnost. Ta misel ga je naslajala. Smehljaj se je medlo, ko se je ozrl v blede obraz Rozamunde.

Ta smehljaj je izrazil iz nje vprašanje, s katerim so se mučile njene misli.

— Kaj sedaj, kaj sedaj? — je vprašala. Proseče mu je iztegnila nasproti obe roki.

— Sedaj, — je rekel hladno, — bodiva hvaležna, da si oproščena neprijateljnega stanovanja. Pusti, da te povedem v stanovanje, ki sem ti ga pripravil. Že davno bi stanovala tam, če bi ne prišel na krov Asad. Pojdi, — je zaključil ter iztegnil roko.

(Dolje gledajo.)

V očigled selitve

Če se mislite seliti, vas prosimo, da nas prejkomogoče obvestite, da lahko takoj sklenemo pogodbo ter se pripravimo.

Razdobje selitve stavi Edisonovi Službi vedno nenavadno množino zahtev. S sodelovanjem naših odjemalcev si bomo vedno prizadevali zadostiti tem zahtevam. Točno bomo prekinili električno zvezo v starem ter jo otvorili v novem stanovanju.

Ko pišete ali telefonirate, vas prosimo, da nam sporočite tako stari kot novi naslov.

The New York Edison Company

Za Vašo službo.

Glavni uradi: Irving Place and 15th Street

Podružnice, kjer so električne potrebščine razstavljene ter so na ogled v udobnosti obiskovalca.

270 Canal St.	865 Broadway	15 East 125th St.
20 Norfolk St.	124 West 43d St.	362 East 149th St.
10 Irving Place	151 East 86th St.	555 Tremont Ave.

Vsi uradi (razen 10 Irving Place in 865 Broadway) so odprti zvečer. — Pomoči in v slučaju potrebe pokličite:

Manhattan—Watkins 3000 Bronx—Mott Haven 1300

Rusi v Jugoslaviji.

Bivši rektor kijevske univerze in inšpektor kijevskega visokoskolskega okraja prof. E. Spektor-ski, ki je zadnja štiri leta funkcional kot profesor beogradske univerze in predsednik društva ruskih učenjakov v kraljevini SHS, je izjavil te dni v pogovoru s nekim češkim novinarjem o življenju Rusov v Jugoslaviji sledeče:

Ruska emigracija v Jugoslaviji po številu ni posebno velika. Steje komaj 40.000 članov. Večina živi v Beogradu (okrog 10 tisoč). Vendar pa je ruska kolonija v Jugoslaviji po svojem pomenu važna. V nji žive večinoma predstavitelji nekdanje ruske civilne in vojaške administracije, profesorji, inženirji, zdravniki, častniki in dijaki. Med njimi je tudi mnogo nekdanjih bogatašev, ki žive danes večinoma od dela svojih rok. Ročno delo je med rusko emigracijo splošen pojav. DAME iz visokih krogov so perice, šivilje, kuharice itd. Senatorji, generali, admirali in gubernatorji sekajo drva, nosijo vodo ali pa žive od trgovine na drobno. Bivši gardni častniki nosijo opeko pri novih stavbah, popravljajo mostove, polagajo cevi za kanalizacijo in kopljejo jarke. Vsi delajo, ne da bi godrnjali nad svojo bridko usodo. Tako se je pojavil s to emigracijo nekaj novi tip inteligence, ki dela fizično vendar pa se razlikuje od drugih ročnih delavcev po svoji izobrazbi in svetovnem nazoru. Nov način življenja je za rusko inteligenco v emigraciji pogosto zelo težak. Tako si je edina hči znamenitega ruskega kirurga v Jugoslaviji nedavno rnila prst, ko je v Beogradu pomivala tla, tako da so ji ga morali vsled infekcije odrezati. Visoki plemič — stari je padel v lift, ko je prodajal v neki hiši časopise. V težkih mukah je umrl.

Velik del ruske emigracije v Jugoslaviji je zaposlen v državni službi. Na jugoslovenskih univerzah je 60 ruskih profesorjev. Predavajo na srbohrvatskem jeziku in sodelujejo pri znanstvenih publikacijah. Več sto ruskih inženirjev je zaposlenih na železnici in v industrijskih podjetjih. Mnogi ruski učitelji so nameščeni v meščanskih in ljudskih šolah zlasti v Srbiji in Črnigori. Tudi v gledališčih nastopajo Rusi kot igralci in operni pevi. Mnogo Rusov je zaposlenih v statističnih in zemljemernih institutih. Rusi služijo v vseh granah jugoslovanske državne administracije, pa tudi v armadi. Na temelju lanskega

ga uradniškega zakona so njihove službene pravice priznane s posebnimi pogodbami. Večina ruske emigracije je po svojem političnem prepričanju nemiroljiva z boljševizmom in odločna nasproti vseh struj, ki boljševizem podpirajo. Ona je proti vsaki socialistični ali republikanski stranki.

V celoti lahko brez pretiravanja rečemo, da so našli Rusi v Jugoslaviji svojo drugo domovino. Ne smatrago jih za tujce, pa tudi sami nimajo tega občutka. Ruski častniki nosijo neovirano svoje uniforme, in če kateri od njih umre, ga pokopljejo z vojaškimi ceremonijami. Res je, da imajo tudi sovražnike, ki bi jih radi izpodrinili in nadomestili z domačini. V tem oziru je prišlo do žalostnih slučajev zlasti v Beogradu. Med Rusi je že več slučajev samomora vsled velike bede ali pa domotožja. Toda če pomislimo, da ljudje, ki so izgubili najdražje, na zemlji, svojo domovino, nikoli in nikjer ne morejo biti povsem srečni, moramo pač priznati, da so bili Rusi v Jugoslaviji, osobito v Srbiji pristržni in gostoljubno sprejeti. To je dokaz, da bratstvo med Slovani navzlic mnogim sporom ni prazna fraza, nego da se more tudi v življenju izkazati kot resnično.

Početje občinskega komisarja v Sežani.

Sežansko občinsko upravo ima že približno dve leti v rokah notar dr. Rumer, ki je sedaj odmeril v občini 284 tisoč lir družinskega davka. Od kod se bo ta denar vzel, komisar ne vpraša. Kar je pa najzanimivejše, je gospod dr. Rumer naznanil sebi samo 15 tisoč lir letnih dohodkov. Zato pa je pritisnil revne kmete, ki nimajo v žepu niti beliča, da naj plačajo zanj "družinski" davek. Da ga ni sram, tega kraškega tajnega bankirja!

Tržaška trgovska šola "Revol-tella"

Je te dni dobila ime kraljevega vseučilišča za gospodarske in trgovinske študije. V zvezi s tem je tržaški župan izročil rektorju tega zavoda vs fond, ki je bil nabran že pred svetovno vojno za italijansko vseučilišče v Trstu. Dosedanji ravnatelj zavoda prof. Alberto Asquini je potrjen za rektorja te institucije za dobo nadaljnjih treh let.

ROYAL MAIL

Naravnost v Cherbourg in Hamburg. PRIPRAVNE ZVEZE Z JUGOSLAVIJO. Privatne kabine — Izborna hrana. Ujuzna postrežba. ORBITA 20. sept., 5. nov. ORCA 4. okt. OHIO 8. okt. Za informacije vprašajte svojega lokalnega agenta ali pa THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO. Sanderson & Son, Inc. Agents 26 Broadway New York City

Grof iz Bačkega Petrovca.

Skoraj pred enim letom je izdalo jugoslovansko notranje ministrstvo tiralice za nekim neznanim pustolovcem o katerem oblasti ne vedo, kako mu je ime in kako se piše. Ta lahkoživec, ki mu je zdaj policija za petami in ki je brčkone ruske narodnosti, je zadnje čase prav pridno lovil na limanice seljake po Hrvatski in Slavoniji. Iz nešteti ovadb je razvidno, da se je izdajal skoraj povsod za ruskega grofa. Lagal je lahkovernim seljakom, da ima v Vojvodini ogromno posestvo. Vsem, ki so prišli v njegovo družbo, je prebrisani pustolovec zelo imponiral. Bil je pravi aristokrat, in ker so kmetje v teh krajih še precej zaostali, se je "laži-grofu" posel dobro obnesel. Ne da bi vedeli, kaj jih čaka, so kmetje kar tekmovali med seboj, kdo mu prvi stori uslugo ter ga sprejme po vseh pravilih in predpisih pod svojo streho. Pustolovec je znal to naklonjenost preprostega ljudstva imenitno izrabiti. Zahajal je samo k premožnejšim kmetom, kjer se je mudil nekaj dni, pri odhodu je pa opravil svojo delo. Z dostojanstvom pravega plemiča je izvalil gospodarju tu nekaj stotakov, tam nekaj tisočakov brezobrestnega posojila. Vedno so se izgovarjali, da slučajno nima pri sebi denarja.

Pišite samo moji ženi, grofici Mariji Krasnovski, v Bački Petrovce, je ponavljal vedno pri odhodu, in takoj vam vrne denar kakaj jaz nadaljujem pot in do bim denar je v Zagrebu. Kmet je so mu vrjeli, ko pa so pisali dolevni grofici, ni bilo nobenega odgovora. Razočarani lahkoverneži so se napotili sami v Bačk Petrovce, toda lahko si mislite njihovo presenečenje, ko so jim tam povedali, da "grofici" Krasnovske sploh niče ne pozna.

Dan za dnevom so prihajale v Bački Petrovce skupine prevarenih kmetov. Obveščena je bila o tem tudi policija, ki pa ni vedela, kaj početi z množico nesrečnih upnikov. Zato jih je pošiljala v Beograd notranjemu ministru. Pa tudi ministrstvo jim ni moglo pričarati izgubljenega posojila. Vse kar je moglo storiti zanje, je bila

Kretanje parnikov - Shipping News

17. septembra: Aquitania, Cherbourg; France, Havre
18. septembra: Mongolla, Cherbourg; Wuerttemberg, Cherbourg in Hamburg.
19. septembra: Giulio Cesare, Genoa.
20. septembra: Homerio, Cherbourg; Columbus, Cherbourg in Bremen; Cleveland, Cherbourg in Hamburg; Orbita, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne.
21. septembra: Pittsburg, Cherbourg; York, Cherbourg in Bremen.
22. septembra: Berengaria, Cherbourg; Chicago, Havre; Duilio, Genoa.
23. septembra: Keeland, Cherbourg.
24. septembra: Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Lafayette, Havre; Mount Clay, Hamburg; Muenchen, Bremen; Volendam, Boulogne; Conte Verde, Genoa.
25. septembra: Reolote, Hamburg.
1. oktobra: Parla, Havre; Mauretania, Cherbourg.
2. oktobra: Thüring, Cherbourg in Hamburg.
4. oktobra: Olympic, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg in Bremen; Rochambeau, Havre; Bremen, Cherbourg in Bremen; Albert Ballin, Cherbourg in Hamburg; Veendam, Boulogne.
7. oktobra: De Grasse, Havre; Arabe v Cherbourg in Hamburg.

8. oktobra: Aquitania, Cherbourg; France v Havre
10. oktobra: Pres. Wilson, Trst.
11. oktobra: Homerio, Cherbourg; Republic, Cherbourg in Bremen; Hansa, Cherbourg in Hamburg; Stuttgart, Cherbourg in Bremen; New Amsterdam, Boulogne.
14. oktobra: Reliance, Cherbourg in Hamburg; — America, Genoa.
15. oktobra: Berengaria, Cherbourg.
16. oktobra: Minnekahda, Cherbourg in Hamburg; Westphalia, Cherbourg in Hamburg.
18. oktobra: Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Columbus, Cherbourg in Bremen; Deutschland, Cherbourg in Hamburg; Conte Rosso, Genoa.
22. oktobra: Paris, Havre; Mauretania, Cherbourg; America, Cherbourg in Bremen.
23. oktobra: Martha Washington, Trst.
25. oktobra: Olympic, Cherbourg; Cleveland, Cherbourg in Hamburg; Lancaster, Cherbourg; Muenchen, Cherbourg in Bremen; Rotterdam, Boulogne; Duilio, Genoa; Pres. Harding, Cherbourg in Bremen.
28. oktobra: Resolute, Cherbourg in Hamburg.
29. oktobra: France, Havre; Aquitania, Cherbourg.

Otvoritev dramske sezone v Čitalnici pri Sv. Jakobu v Trstu.

Te dni otvori Čitalnica pri Sv. Jakobu v Trstu svoje letošnje dramsko sezono, in uprizori ob tej priliki dramo "Nizava". Čitalnica je zbrala v svoj krog lepo število nadarjenih diletantov, s pomočjo katerih bo gotovo uspešno delovala na dramatičnem polju.

Zgodnji sneg v tolminskih hribih.

Te dni je pobelil tolminske hribe prvi sneg. Ta dogodek je tako nenavaden, da prorokujejo vsled njega stari ljudje letos zgodnjo in hudo zimo.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

KDOR je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da se natančno pouče o potnih listih, prtljagi in drugih stvareh.

Pojasnila, ki vam jih namoremo dati valed naše dolgoletne izkušnje, vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvotne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naselniške postave, ki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, amorejto tudi nedržavljeni dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi delj; tozadeva dovoljenja izdaja generalni naselniški komisar v Washington, D.C. Prošnjo za tako dovoljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred odpotovanjem, ter se pošlje prosluic v stari kraj glasom najnovejše odredbe

Kako dobiti svojce in starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnika ali svojca iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščeni v prihodnjih treh letih, od 1. julija 1924 naprej vsako leto po 671 priseljencev.

Prodajamo vozne liste za vse proge; tudi preko Trsta zamorejo Jugoslovani sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank 82 Cortlandt St., New York

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"

Prav vsakdo—

kdor kaj išče, kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI v "Glas Naroda".

ZA NAKAZILA V AMERIŠKIH DOLARJIH —

IMAMO DIREKTNE ZVEZE, POTOM KATERIH IZPLAČUJEMO DOLARJE POLJUBNIM OSEBAM V JUGOSLAVIJI, ITALIJI, AVSTRIJI IN NEMČIJI

Ker pa je svezana nabava dolarjev za izplačila v Jugoslaviji s stvarnimi stroški, smo bili primorani zvišati pristojbino, ki je sedaj naslednja:

Za izplačila dolarjev brez pogoja: do \$25. po \$1., od \$25. naprej po 4%.

Za izplačila proti predložitvi vidiranega potnega lista: do \$25. po 75 centov, od \$25. naprej po 3%.

Denar, nakazan v Jugoslavijo brez pogoja, se izplača naslovniku takoj ter isti lahko takoj s denarjem razpolaga. Valed tega priporočamo onim, ki pošljejo denar samo za potne stroške, poslužiti se drugega načina ter označiti na nakazilu: Izplačati le proti predložitvi vidiranega potnega lista (pasa) za Združene države). Ako potem naslovnik nebi mogel predložiti takega potnega lista, se stavi nakazani znesek sopot na razpolago vplačniku.

Pristojbina za izplačila dolarjev v Italiji, Avstriji in Nemčiji znaša do \$25. po 75 centov za nakazilo, od \$25. naprej po 3%, to je po 3 cente od dolarja.

Nakazil za zneske pod \$5. ne moremo prevzeti. Valed tamonjnih odredb, ne moremo izplačati v Nemčiji nakrat eni in isti osebi več kot \$20. Znesek za pristojbino nam je poslati obenem s onim, ki naj se izplača.

Povdarjamo pa, da je najbolje in najenostavneje nakazati od takaj dinarje oziroma lire slasti, onim, ki bivaajo na delali daleč od banke ter v menjanju dolarjev niso izkušeni.

Na zahtevo izvršujemo izplačila tudi brzojavno in potom brzojavnega pisma. Stroški za brzojavno pismo (Cable Letter) znašajo \$1., stroški za direktno brzojav (Cable) pa: v Jugoslavijo \$5., v Italijo, Avstrijo in Nemčijo \$4.

Vsi oni, ki tega oglaš. nebi razumeli, naj nam pišejo za natančne pojasnila ter pripomnijo, v katero državo žele denar poslati.

FRANK SAKSER STATE BANK